

Zeiträume – Időálmok és tériidő

A Magyarországi Német Írók és Művészek Szövetsége Ulmban

Az ulmi *Donauschwäbisches Zentralmuseum* (Dunai Sváb Központi Múzeum) 2010-ben ünnepelte fennállásának tizedik évfordulóját. A régi kaszányaépület a legkorszerűbb belsőépítészeti megoldásokkal mutatja be a Duna menti németek néprajzi értékeit. A látogatók egy európai színvonalú múzeumban ismerhetik meg a népcsoport történetét, jelenét. A földszinten négy terem időszakos kiállításoknak ad otthont. Ezek sorába illeszkedett a Magyarországi Német Írók és Művészek Szövetsége (VUdAK) „Zeiträume” című csoportos kiállítása is.

A VUdAK irodalmi és képzőművészeti szekcióval jött létre. Az egyesületet másfél évtizedes munkásságáért és eredményeiért a Magyar Köztársaság kormánya 2007-ben Kisebbségért Díjjal tüntette ki. Az elismerést a tagok nevében *Schuth* János, a VUdAK első elnöke az Országházban vehette át.

Az ulmi tárlat szeptember 23-ai megnyitóján *Christian Glass*, a kiállításnak otthont adó múzeum igazgatója, a sokszínűséget emelte ki. Elég szokatlan ugyanis – mondta –, hogy egy művészeti egyesület etnikai, illetve identitásbeli hovatartozás szerint toborozza tagjait. Az alkotók azonban – s ez adja különleges sokszínűségüket – a közös gyökerektől függetlenül, különböző irányzatot, életfilozófiát és technikákat követnek. Műveik így minden esetben személyesek és egyediek. Az irodalmi szekcióban az összekötő kapocs megléte – a német nyelv – természetesen kézenfekvőbbnek tűnhet.

A VUdAK-tagok évente (idén október elején Dunabogdányban) műhelybeszélgetések keretében

találkoznak, ahol a két szekció tevékenysége párhuzamosan zajlik. Az alkotófolyamat eredménye az írószekcióban fellelhető nyomokat hagyott: sokszor egy-egy képzőművészeti alkotás volt ihletője az irodalmároknak. Ebből született a képzőművészeti szekcióelnök, a kiállítás kurátora, *Matzon* Ákos ötlete alapján a tárlatvezető album is, melynek címe azonos a kiállításéval. Ebben párosával mutatkoznak be a VUdAK tagjai, festményük vagy szobruk képéhez irodalmi alkotás társul. Az ünnepélyes megnyitó előtt, a múzeumok éjszakáján egy festőakciót is hirdettek *Matzon* Ákos és *Volker Schwarz* képzőművészek részvételével, amelynek komoly sikere volt a látogatók körében.

A tárlatnyitón *Schuth* János a VUdAK alapítását elevenítette fel, *Dr. Szabó Dezső*, a Balassi Intézet külkapcsolatokért felelős igazgatója, a köszöntőjében két fontos – Magyarország számára a jövő évben meghatározó – kultúrpolitikai és diplomáciai feladatot emelt ki: az Európai Unió elnökséget és a Duna-stratégiát. A Zeiträume-albumot, a katalógust, *Klaus J. Loderer*, a Landsmannschaft der Deutschen aus Ungarn szövetségi elnöke méltatta.

A kiállítást az esslingeni KünstlerGilde elnöke, *Dr. Wolfgang Schulz*, nyitotta meg. Köszöntőjében hangsúlyozta, hogy az ulmi VUdAK-tárlat megmutatja, hogy „az egyesület az Európai Unió nagykövete”. A képzőművészeti és az irodalmi szekció tagjait is ő mutatta be.

A VUdAK ulmi „Zeiträume” kiállítása az egyesület munkásságát a kezdetektől tekinti át, így az az-

óta elhunyt alkotók: *Misch* Ádám, *Nádlér* Tibor, *Pantl* Mihály, *Simsay* Ildikó, *Szilasi* Annamária is szerepelnek egy-egy művel. Az irodalmi szekciót szövegek formájában integrálták a kiállításba, háromszög-, négyzet- és kör alakú színes kártyákon vehették ezeket kezükbe az érdeklődő látogatók.

A megnyitóra egy kisbusszal érkeztek a VUdAK-tagok – nagyjából képzőművészek – Ulmba, majd annak végétével elégedetten utazhattak haza. Az általános vélemény ugyanis az volt, hogy az egyesület mára megérett. Ez a szellemi érettség azonban

di textiltervei, *Szily* Géza festmény-elbeszélése, *Bartl* József értékmegőrző modernsége, *Manfred Karsch* színes világa, *Lux* Antal videoinstallációi, *Damó* István könnyed grafikái, *König* Róbert Pannónia dicsőségét idéző grafikái, *Forster* Jakab táj- és városképei, *Frömmel* Gyula természetközelsége, *Trischler* Ferenc figurális kisplasztikái, *Kling* József monumentalitása, *Hübler* András újraértelmezett applikációja, *Lieber* Erzsébet modern kifejezőmódja, *Heitler* László paraszt barokkjá, *Jovián* György mikroszkopikus megfigyelőképessége, és *Volker Schwarz* provokatív

nem stílusegységet, hanem egységes művészi értékrendet jelent. A sokszínű technikai és stílusbeli szerteágazóság a látogatók számára is izgalmas és élménydús.

Az ulmi tárlat mindenki számára tartogat élményt nyújtó kortárs műveket. *Matzon* Ákos geometrikus-építészeti világlátása, *Dechandt* Antal lírikus tájai, *Budahelyi* Tibor játékos-geometrikus szobrai, *Hajdú* László emblemikus-konstruktív festményei, *Wagner* János érzéki-lírikus alkotásai, *Hajdú* Beáta egye-

jellege – egyaránt figyelemkeltő. Együtt teszik erőteljessé a reprezentatív tárlat csoportos hatását.

A ZeiTräume-kiállítás sikere abban is mérhető, hogy a művek további kiállításokra is meghívást kaptak: egy részük Brüsszelben lesz látható 2011. február 8-tól, a többi alkotás pedig az esslingeni KünstlerGilde Galériában kerül bemutatásra. A tárlat Ulmban (Schillerstraße 1.) 2011. január 9-éig látogatható.

Korb Angéla

I. F. felvételei